ALGEMENE VOORWAARDEN

Algemene voorwaarden van de Vereniging Nederlandse Voegbedrijven voor de consumentenmarkt betreffende uitvoering van werken en/of levering van producten en betreffende betalingen daarvan.
Gedeponeerd bij de K.v.K. te Utrecht onder dossiernummer 40.25.85.83

Inhoudsopgave

Artikel 1; Algemeen
Artikel 2; Werkingssfeer
Artikel 3; Aanbod
Artikel 4; Totstandkoming van overeenkomst
Artikel 5; Algemene verplichtingen aannemer
Artikel 6; Algemene verplichtingen consument
Artikel 7; Meer- en minderwerk
Artikel 8; Oplevering
Artikel 9; Aansprakelijkheid aannemer na oplevering
Artikel 10; Vermoeden van onvoldoend werk
Artikel 11; Schorsing van het werk en beëindiging van het werk in onvoltooide staat
Artikel 12; Materialen
Artikel 13; Voorziening in waterkering, waterdoorlaat en verkeer
Artikel 14; Gevonden voorwerpen
Artikel 15; Overmacht
Artikel 16; Zekerheid
Artikel 17; Betaling in termijnen.
Artikel 18; Betaling
Artikel 19; Niet nakoming van de betalingsverplichting
Artikel 20; In gebreke blijven van partijen
Artikel 21; Eigendom van ontwerpen en tekeningen
Artikel 22; Geschillen

Artikel 1; Algemeen

In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:
1.1 De aannemer: de natuurlijke of rechtspersoon die het werk aanbiedt, of aan wie het werk is opgedragen.
1.2 De consument: de natuurlijke persoon die niet handelt in de uitoefening van beroep of bedrijf en die het werk opdraagt.
1.3 Het werk: het totaal van de tussen de aannemer en de consument overeengekomen werkzaamheden en daarbij door de aannemer geleverde materialen.

Artikel 2; Werkingssfeer

2.1 Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle prijsaanbiedingen en overeenkomsten tussen de consument en de aannemer.
2.2 Partijen kunnen bij een schriftelijke overeenkomst afwijken van één of meer bepalingen uit de algemene voorwaarden.
2.3 Op alle overeenkomsten waarop deze algemene voorwaarden van toepassing zijn, is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Artikel 3; Aanbod

3.1 Het aanbod voor werk wordt schriftelijk gedaan, tenzij spoedeisende omstandigheden dit onmogelijk maken.
3.2 De aanbiedingen van de aannemer zijn vrijblijvend. De aannemer is pas gebonden een werk uit te voeren indien hij de aanbieding niet onverwijld na de aanvaarding door de consument heeft herroepen.
3.3 Het aanbod omvat een omschrijving van de te verrichten werkzaamheden en de te leveren materialen, die voldoende gedetailleerd is om een goede beoordeling van het aanbod door de consument mogelijk te maken.

3.4 Het aanbod vermeldt, indien mogelijk, het tijdstip waarop met het werk kan worden begonnen, een aanduiding van de duur van het werk en de (vermoedelijke) datum van oplevering.
3.5 Het aanbod geeft inzicht in de prijs en in de prijsvormingmethode die zal worden gehanteerd: prijs per eenheid, aanneming, richtprijs of regie.
- Bij de prijsvormingmethode "aanneming" komen de partijen een vast bedrag (aanneemsom) overeen, waarvoor het werk zal worden verricht.
- Bij de prijsvormingmethode "richtprijs" doet de aannemer een zo nauwkeurig mogelijke schatting van de kosten van het werk.
- Bij de prijsvormingmethode "regie" doet de aannemer een nauwkeurige opgave van de prijsfactoren (onder andere uurtarief en eenheidsprijzen van de benodigde materialen en materieel).
3.6 Het aanbod vermeldt de betalingswijze.
3.7 Het aanbod gaat vergezeld van een exemplaar van deze algemene consumentenvoorwaarden.

Artikel 4; Totstandkoming van de overeenkomst
4.1 De overeenkomst komt tot stand door het bericht van aanvaarding van het aanbod door de consument aan de aannemer, tenzij de aannemer de aanbieding onverwijld na de aanvaarding door de opdrachtgever herroept.

Artikel 5; Algemene verplichtingen aannemer
5.1 De aannemer zal het werk goed, deugdelijk en naar de bepalingen van de overeenkomst uitvoeren. De werkzaamheden worden verricht binnen de normale werktijden van de aannemer, tenzij anders is overeengekomen.
5.2 De aannemer neemt bij de uitvoering van het werk de daarop van toepassing zijnde voorschriften in acht zoals deze van kracht zijn of zullen zijn ten tijde van de uitvoering van het werk.
5.3 Verhogingen van de prijs als gevolg van wijzigingen in de voorschriften kunnen aan de consument tot aan het moment van aanvaarding van de opdracht worden doorberekend. Verhogingen van de prijs nadat met de uitvoering van het werk is begonnen is niet toegestaan. Dergelijke verhogingen worden verrekend als meerwerk.
5.4 De aannemer is aansprakelijk voor directe schade als gevolg van een tekortkoming in de uitvoering van de overeenkomst die hem toe te rekenen is. De aannemer is nimmer aansprakelijk voor gevolgschade en/of bedrijfsschade die door de uitvoering van het werk mocht ontstaan. De schade kan daarenboven nimmer meer bedragen dan de hoogte van de aanneemsom.
5.5 De aannemer vrijwaart de consument tegen aanspraken van derden tot vergoeding van directe schade, voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en te wijten is aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van de aannemer, zijn ondergeschikte of andere door hem bij de uitvoering van het werk ingeschakelde hulppersonen. Gevolgschade wordt niet vergoed.
5.6 De aannemer wordt geacht bekend te zijn met de voor de uitvoering van het werk van belang zijnde wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, voor zover deze op de dag van de prijsaanbieding in werking zijn getreden. De aan de naleving van deze voorschriften en beschikkingen verbonden gevolgen zijn voor zijn rekening.
5.7 De aannemer is verplicht de consument te wijzen op:
- onjuistheden in de door de consument verlangde constructies en werkwijzen;
- gebreken in of ongeschiktheid van materialen of hulpmiddelen die door de consument ter beschikking zijn gesteld;
- kenbare gebreken aan de zaak waaraan het werk wordt verricht;
- onjuistheden in de opgedragen werkzaamheden.

5.8 De aannemer zorgt voor de tijdige verkrijging van vergunningen, ontheffingen en dergelijke beschikkingen, die hij nodig heeft of wenst, voor zover zij niet behoren tot de zorg van de consument.
5.9 De aannemer beschikt over en toont op verzoek van de consument zijn geldig inschrijvingsbewijs bij een uitvoeringsinstantie Bedrijfstakeigen regelingen, voor zover de uitvoeringsinstantie Bedrijfstakeigen regelingen die verstrekt en zijn vestigingsvergunning voor zover vereist.
5.10 De aannemer dient het werk zo uit te voeren dat daardoor schade aan persoon, goed of milieu zoveel mogelijk wordt beperkt.
5.11 De aannemer gedoogt dat door derden, aan wie de consument zulks toestaat, tegelijkertijd en op dezelfde plaats wordt gewerkt. De aannemer gedoogt dat daarbij gebruik wordt gemaakt van reeds gemaakt werk, tenzij de aannemer daardoor zijn werkzaamheden niet meer deugdelijk kan uitvoeren, dan wel zodanig wordt belemmerd dat zijn werkzaamheden zullen worden vertraagd of anderszins schade zal ontstaan.
5.12 De aannemer draagt de zorg voor het stipt voldoen aan zijn wettelijke verplichting tot afdracht van premies en sociale verzekering, alsmede van loonbelasting, die verband houden met het aan hem opgedragen werk.
5.13 De aannemer zorgt voor naleving van de CAO, die op zijn personeel van toepassing is en het naleven van de bepalingen van de Arbo-wet.

Artikel 6; Algemene verplichtingen consument
6.1 De consument stelt de aannemer in de gelegenheid het werk te verrichten.
6.2 De consument zorgt er voor dat de aannemer tijdig kan beschikken over de benodigde vergunningen, ontheffingen of dergelijke beschikkingen en de voor het werk te verschaffen tekeningen en gegevens.
6.3 De consument verschaft de hem ter beschikking staande aansluitmogelijkheden ten behoeve van de voor het werk benodigde energie en water. De kosten van elektriciteit, gas en water komen voor rekening van de consument.
6.4 De consument dient ervoor te zorgen dat door derde(n) uit te voeren werkzaamheden en/of leveringen die niet tot het werk van de aannemer behoren tijdig en zodanig worden verricht dat de uitvoering van het werk daarvan geen vertraging ondervindt. Indien niettemin vertraging dreigt te ontstaan dient de consument de aannemer daarvan tijdig in kennis te stellen.
6.5 Indien de aanvang of de voortgang van het werk wordt vertraagd door omstandigheden waarvoor de consument aansprakelijk is, daaronder begrepen omstandigheden als bedoeld in lid 4, dienen de voor de aannemer voortvloeiende schade en kosten door de consument te worden vergoed, indien deze omstandigheden hem kunnen worden toegerekend. Alle werkzaamheden, die daardoor voor de aannemer ontstaan, worden berekend in daggeld. Dit geldt ook voor de extra kosten voor onregelmatig werk.
6.6 De consument draagt het risico voor schade veroorzaakt door: - onjuistheden in de opdragen werkzaamheden; - onjuistheden in de door de consument verlangde constructies en werkwijzen; - gebreken aan de zaak waaraan het werk wordt verricht; - gebreken in materialen en hulpmiddelen die door de consument ter beschikking zijn gesteld, behoudens indien de aannemer een keuzemogelijkheid had met betrekking tot deze materialen en hulpmiddelen. - niet of niet tijdige levering van materialen of hulpmiddelen die door hem zijn verlangd, behoudens indien de aannemer een keuzemogelijkheid had met betrekking tot de materialen en hulpmiddelen en/of de leverancier en de aannemer niet het redelijkerwijs nodige heeft gedaan om nakoming en/of schadevergoeding te verkrijgen. Dit doet niet af aan de plicht van de aannemer om de consument te waarschuwen op grond van artikel 5.8.
6.7 De medewerkers van de aannemer hebben (na een verzoek daartoe) toegang tot een aanwezig toilet.

Artikel 7; Meer- en minderwerk
7.1 Bij de prijsvormingmethode aanneming of richtprijs kan de consument nadat de overeenkomst is gesloten, in overeenstemming met de prijsvormingmethode zonder dat een aparte overeenkomst wordt gesloten meer- of minderwerk opdragen, mits het saldo van de daaruit voortvloeiende verrekeningen niet meer bedraagt dan 10% van de prijs van het werk.
7.2 Meer- of minderwerk voor een totaal bedrag hoger dan 10% van de prijs van het werk wordt behoudens spoedeisende omstandigheden vooraf schriftelijk overeengekomen.
7.3 Opdracht tot meerwerk wordt door de aannemer schriftelijk bevestigd aan de consument.
7.4 Meer- of minder werk moet worden verrekend ook indien het niet schriftelijk is opgedragen.
7.5 Indien voor meerwerk geen prijs is overeengekomen, wordt deze berekend in daggeld.

Artikel 8; Oplevering
8.1 Wanneer partijen een datum van oplevering zijn overeengekomen wordt het werk op deze datum opgeleverd. Wanneer partijen een vermoedelijke datum van oplevering zijn overeengekomen wordt het werk op of omstreeks deze datum opgeleverd.
8.2 Indien door overmacht of door voor rekening van de consument komende omstandigheden niet van de aannemer kan worden gevergd dat het werk binnen de overeengekomen termijn wordt opgeleverd, wordt de opleveringstermijn verlengd met de periode die nodig is om het werk conform overeenkomst op te leveren.
8.3 Indien de overschrijding van de vaste dan wel vermoedelijke opleveringsdatum de aannemer kan worden toegerekend, is hij verplicht de consument de hierdoor geleden schade te vergoeden. Deze schade zal nimmer gevolgschade omvatten. Aannemer en consument komen een nieuwe termijn voor oplevering overeen. De werkzaamheden zoals deze tot op dat moment zijn uitgevoerd, zullen met de consument worden afgerekend. Lijdt de aannemer door de schorsing schade, dan stelt hij de consument daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte.
8.4 Het werk wordt als opgeleverd beschouwd:
- hetzij wanneer de aannemer de consument heeft medegedeeld dat het werk voltooid is en deze het werk heeft aanvaard;
- hetzij wanneer uiterlijk 10 werkdagen zijn verstreken, nadat de aannemer schriftelijk aan de consument heeft medegedeeld dat het werk voltooid is en deze heeft nagelaten het werk binnen die termijn te aanvaarden;
- hetzij wanneer de consument het object waaraan het werk is verricht weer in gebruik neemt, met dien verstande, dat door ingebruikneming van een gedeelte van het werk, dat gedeelte als opgeleverd wordt beschouwd.

Artikel 9; Aansprakelijkheid aannemer na oplevering
9.1 Na de oplevering is de aannemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het werk, tenzij de consument binnen redelijke termijn na de ontdekking van een gebrek hiervan mededeling doet aan de aannemer en de tekortkoming aan de aannemer kan worden toegerekend.
9.2 Een rechtsvordering uit hoofde van een gebrek als bedoeld in het eerste lid is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van vijf jaren na de oplevering.

Artikel 10; Vermoeden van onvoldoend werk
10.1 Indien de consument vermoedt, dat het werk niet aan de bij de overeenkomst gestelde eisen voldoet, is de aannemer verplicht de maatregelen te nemen of te gedogen, die nodig zijn om vast te stellen of zulks al dan niet het geval is. Ingeval het werk niet aan deze eisen voldoet, komen de kosten van bedoelde maatregelen voor rekening van de aannemer.

In het tegengestelde geval worden zij, evenals de kosten van herstel, verrekend als meerwerk en wordt eventuele schade vergoed.
10.2 Onvoldoend werk wordt door de aannemer binnen een redelijke termijn verbeterd of vernieuwd op kosten van de aannemer, tenzij het onvoldoend werk het gevolg is van een omstandigheid die voor rekening van de consument komt.

Artikel 11; Schorsing van het werk en beëindiging van het werk in onvoltooide staat
11.1 De consument is bevoegd de uitvoering van het werk voor het geheel of voor een gedeelte te schorsen.
11.2 Gedurende de schorsing is de aannemer verplicht gepaste maatregelen te nemen ter voorkoming en beperking van schade, die aan het werk zou kunnen ontstaan en na te laten zowel hetgeen schade aan het werk ten gevolge zou kunnen hebben als hetgeen de latere voortzetting zou kunnen bemoeilijken.
11.3 De aannemer stelt de consument tijdig op de hoogte van te treffen voorzieningen en van de schade die hij lijdt.
11.4 De aannemer heeft op het moment van schorsing recht op afrekening van het reeds uitgevoerde gedeelte van het werk, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de niet voltooiing heeft moeten maken.
11.5 Indien de schorsing van het werk langer duurt dan zes maanden, is de aannemer bevoegd het werk in onvoltooide staat te beëindigen.
11.6 De consument is bevoegd de aannemer op te dragen het werk op te leveren. Het werk wordt dan beëindigd in onvoltooide staat.
11.7 Wanneer door voor rekening van de consument komende omstandigheden de uitvoering van het werk gedurende twee maanden ononderbroken is vertraagd, is de aannemer bevoegd het werk in onvoltooide staat te beëindigen.

Artikel 12; Materialen
12.1 De consument is bevoegd een bewijs van oorsprong van door de aannemer geleverde materialen te verlangen.
12.2 Alle voor het werk bestemde materialen die niet door de consument ter beschikking zijn gesteld, worden eigendom van de consument zodra zij in het werk zijn ingebracht. Na voltooiing van het werk overgebleven materialen blijven eigendom van de aannemer en worden als niet geleverd beschouwd, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.
12.3 De aannemer draagt zorg voor de materialen inclusief de materialen die door de consument ter beschikking zijn gesteld.

Artikel 13; Voorziening in waterkering, waterdoorlaat en verkeer
13.1 De aannemer mag het werk of onderdelen daarvan, waardoor de belangen van waterkering of waterdoorlaat zouden kunnen worden geschaad of stremming of stoornis in of hinder aan of gevaar voor het verkeer te land, te water of door de lucht zou kunnen worden veroorzaakt, slechts uitvoeren, indien en zolang hij met het oog op die belangen de nodige voorzieningen heeft getroffen.
13.2 Onder de in het eerste lid bedoelde voorzieningen worden verstaan: tijdelijke werken, afsluitingen, waarschuwingsborden, kentekens, verlichting en andere veiligheidsmaatregelen, die door wettelijke voorschriften worden vereist of uit anderen hoofde nodig mochten zijn.
13.3 Zolang hinder aan of stoornis in het verkeer te land, te water of door de lucht wordt toegebracht, moet ten behoeve van dat verkeer de nodige hulp beschikbaar gesteld worden.
13.4 De in dit artikel bedoelde voorzieningen en hulp zijn voor rekening van de aannemer, tenzij de partijen na overleg een en ander schriftelijk anders zijn overeengekomen.

Artikel 14; Gevonden voorwerpen
14.1 De aannemer is verplicht de vondst van alle voorwerpen bij de uitvoering van het werk en die van waarde zijn of uit een historisch of wetenschappelijk oogpunt merkwaardig kunnen zijn, terstond aan de consument te melden en deze voorwerpen zo mogelijk in handen van de consument te stellen.

Artikel 15; Overmacht
15.1 Indien tengevolge van of in verband met oorlog, gehele of gedeeltelijke mobilisatie, oproer, onlusten, blokkade, verkeersbelemmeringen, algemene of partiële werkstaking, uitsluiting, gedwongen stilstand, brand, watersnood en/of abnormale waterstand, epidemie, ziekte van personeel, directe of indirecte stagnatie bij de aannemer ontstaat, of indien door vandalisme, bezetting (ook door krakers), atoomkernreacties, milieuramp, milieuverontreiniging t.p.v. het uit te voeren werk en met de gezondheid van personen bedreigende gevolgen, acties van maatschappelijke groeperingen, in- of uitvoerverbod, sneeuw-, en/of ijsbelemmering of door enige andere oorzaak buiten de schuld van de aannemer, de benodigde grondstoffen, hulpmaterialen of onderdelen welke zij van derden betrekken, hen niet respectievelijk niet tijdig kunnen bereiken, en/of de werknemer(s) het bouwobject niet kunnen bereiken of aldaar verblijven, heeft de aannemer het recht de levering van de materialen en/of de uitvoering van het werk op te schorten zolang deze stagnatie of verhindering aanhoudt.
15.2 Indien deze stagnatie of verhindering langer dan dertig dagen heeft geduurd, hebben beide partijen het recht, de overeenkomst, mits zulks schriftelijk binnen veertien dagen geschiedt, te annuleren voor zover het betreft het nog niet geleverde c.q. uitgevoerde gedeelte. Hetgeen bij annulering reeds is geleverd c.q. uitgevoerd moet alsdan gelijktijdig worden betaald. Bij zodanige annulering, onverschillig welke partij zich hiervan bedient, is de aannemer niet gehouden enige vergoeding ter zake te verlenen.

Artikel 16; Zekerheid
16.1 De aannemer kan bij het sluiten van de overeenkomst zekerheid bedingen van de consument.
16.2 Na het sluiten van de overeenkomst kan de aannemer zekerheid bedingen, indien hij goede grond heeft te vrezen dat de consument zijn betalingsverplichting niet zal nakomen. Indien en zolang de consument in dit geval weigert, of niet in staat is zekerheid te stellen is de aannemer gerechtigd de uitvoering van het werk te onderbreken.

Artikel 17; Betaling in termijnen
17.1 Partijen kunnen overeenkomen dat betaling geschiedt naar evenredigheid met de voortgang van het werk. Betaling dient te geschieden binnen de termijn welke op de factuur is aangegeven.
17.2 Indien deelbetaling als bedoeld in lid 1 is overeengekomen en de aannemer zijn verplichting terzake van de voortzetting van het werk niet nakomt, heeft de consument de bevoegdheid gedurende deze termijn betaling naar evenredigheid op te schorten.

Artikel 18; Betaling
18.1 Binnen een redelijke termijn na de oplevering dient de aannemer bij de consument de eindafrekening in.
18.2 De eindafrekening geeft een duidelijke omschrijving van de werkzaamheden, uitgesplitst naar de oorspronkelijke opdracht, en van het eventueel opgedragen meer- en/of minderwerk.
18.3 In de eindafrekening wordt een specificatie gegeven van de gebruikte materialen en de kosten daarvan, van de gewerkte uren en de uurtarieven en van de overige kosten.

Indien van toepassing wordt verder een specificatie van meer- en/of minderwerk opgenomen.
18.4 De in het vorige lid genoemde specificatie vindt niet plaats voor zover het werk is uitgevoerd voor een aanneemsom, behoudens opgedragen meer- en/of minderwerk.
18.5 Bij de prijsvormingmethode richtprijs mag de overeengekomen richtprijs met niet meer dan 10% worden overschreden, behoudens meerwerk, met inachtneming van het bepaalde in artikel 7. De reden van een eventuele overschrijding van de richtprijs dient uit de specificatie duidelijk te blijken.
18.6 Betaling van de eindafrekening vindt plaats binnen de daarvoor geldende termijn zonder enige korting of verrekening uit welken hoofde dan ook, door bijschrijving op de bank- of girorekening van de aannemer in de valuta waarin is gefactureerd.

Artikel 19; Niet nakoming van de betalingsverplichting
19.1 Indien de consument niet tijdig betaalt wordt hij wettelijk geacht zonder nadere ingebrekestelling in verzuim te zijn. Niettemin zendt de aannemer na het verstrijken van de betalingstermijn als bedoeld in artikel 17 lid 1 en artikel 18 lid 6 een betalingsherinnering, waarin hij de consument op zijn verzuim wijst en hem alsnog de gelegenheid geeft binnen twee weken na ontvangst van deze betalingsherinnering te betalen.
19.2 Over de betaling die niet tijdig is verricht, kan de aannemer rente in rekening brengen vanaf het verstrijken van de betalingstermijn als bedoeld in artikel 17 lid 1 en 18 lid 6 tot de dag van ontvangst van het verschuldigde. Deze rente is gelijk aan de wettelijke rente ingevolge artikel 6:119 van het burgerlijk wetboek.
19.3 De aannemer is na verloop van de in lid 1 bedoelde termijn van twee weken bevoegd zonder nadere ingebrekestelling tot invordering over te gaan van het aan hem verschuldigde bedrag. Indien de aannemer hiertoe overgaat, zijn de daaraan verbonden buitengerechtelijke kosten naar redelijkheid voor rekening van de consument.

Artikel 20; In gebreke blijven van partijen
20.1 Indien een partij in gebreke blijft bij de nakoming van enige verplichting uit hoofde van een overeenkomst waarop deze algemene voorwaarden van toepassing zijn, stelt de wederpartij deze partij schriftelijk in gebreke en stelt zij een termijn voor de nakoming van de verplichtingen. Na afloop van deze termijn is zij in verzuim.
20.2 Indien een partij in verzuim is, heeft de wederpartij, onverminderd de verder aan de wederpartij toekomende rechten, het recht zonder rechtelijke tussenkomst de uitvoering van de overeenkomst te schorsen of de overeenkomst geheel of ten dele te ontbinden, zulks ter keuze van de wederpartij en zonder dat de wederpartij tot enige schadevergoeding of garantie gehouden zal zijn. In dat geval is elke vordering van de wederpartij direct volledig opeisbaar, zelfs indien anders is overeengekomen.
20.3 In geval van faillissement, onder curatele stelling, verlening van surséance van betaling of plaatsing met rechterlijke machtiging in een psychiatrische inrichting van een partij is de wederpartij gerechtigd het werk in onvoltooide staat te beëindigen. Het bepaalde met betrekking tot beëindiging van het werk in onvoltooide staat is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 21; Eigendom van ontwerpen en tekeningen
21.1 De door of vanwege de aannemer verstrekte ontwerpen, afbeeldingen, omschrijvingen, tekeningen, modellen, begrotingen en calculaties en dergelijke waarvan de aannemer zich het eigendom wenst voor te behouden, blijven zijn eigendom.
21.2 Alle met betrekking tot ontwerpen, afbeeldingen, omschrijvingen, tekeningen, modellen en dergelijke gevestigde rechten (onder andere auteursrechten en modelrechten) worden voorbehouden en dienen te worden geëerbiedigd.
21.3 Alle materialen welke niet zijn verwerkt, blijven tot het moment van betaling door de opdrachtgever hiervan, eigendom van de aannemer.

Artikel 22; Geschillen
22.1 Alle geschillen, daaronder begrepen die welke slechts door een der partijen als zodanig worden beschouwd, die naar aanleiding van de overeenkomst, of van de overeenkomsten die daarvan een uitvloeisel mochten zijn, tussen consument en aannemer mochten ontstaan, worden naar keuze van de partij die het geschil constateert beslecht door de bevoegde rechter of de arbitrage overeenkomstig de regelen beschreven in de statuten van de Raad voor Arbitrage voor de Bouwbedrijven in Nederland, zoals deze drie maanden voor de dag van de prijsopgave van het door de aannemer aanvaarde werk luidden.